

"Çünkü 'عَلَى' da ihtiyar olmadığı gibi, vasıta-i nüzulün daha yüksek olduğuna delâlet eder." cümlesini izah eder misiniz?

عَلَيْكَ "ye bedel **إِلَيْكَ** nin zikri, Resul-i Ekrem (a.s.m.) teklif edilen risalet vazifesini cüz-i ihtiyarîsiyle haml ve kabul etmiş olduğuna ve bu hizmet Cibril tarafından görüldüğünden, Resul-i Ekrem (a.s.m.) daha yüksek olduğuna işarettir. Çünkü **عَلَى** da ihtiyar olmadığı gibi, vasıta-i nüzulün daha yüksek olduğuna delâlet eder."(1)

Peygamber Efendimize (a.s.m) risalet vazifesi teklif edilmiş ve O'da (a.s.m) iradesiyle bunu kabul etmiştir. Bu nübüvvet vazifesi için gerekli vahiy v.s işler de bir vasıta olan Hz. Cebrail (a.s.) ile gerçekleştiriliyor. Bu makamda irade ile vazifeyi kabul etmiş olan Hz. Peygamber (a.s.m), iradesiz bir şekilde ve bu vazifeye aracılık yapmak durumunda olan Hz. Cibril (a.s.)'den makam itibariyle daha yüksek olduğuna işaret ve deliller vardır.

Üstadımız bu manaya cümlede geçen kelimenin anlamından delil getiriyor. **Şöyle ki;**

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ "Onlar sana indirilen Kur'ân'a inanırlar." (Bakara, 2/4) ayetinde geçen **أُنزِلَ إِلَيْكَ** (Sana indirilen) ifadesinin tercih edilmesinin altında, Efendimizin bu vazifeyi iradesiyle yaptığının delili vardır. Şayet **عَلَيْكَ** (Senin üzerine indirilen) densesydi, o zaman irade ve ihtiyar kalmaz, cebri bir vazife olurdu.

Bu durumda **عَلَيْكَ** densesydi, vahyi indiren Hz. Cibril mecburi vazifedar olan Hz. Muhammed (a.s.m)'den daha büyük olması söz konusu olacaktı. Fakat bir ince manayı ifade etmek hikmetiyle **إِلَيْكَ** denmiş, böylece **vasıta-i nüzul** olan Hz. Cibril (a.s), vazifeyi iradesiyle kabul eden Hz. Muhammed (a.s.m)'den daha düşük mertebede olduğu vuzuha kavuşturulmuş olur.

Özetle; gönderen Allah, gönderilen Peygamber Efendimiz (a.s.m), vasıta da Cebrail (a.s)'dir. Peygamber Efendimiz (a.s.m) gönderilen olduğu için, vasıttan daha yüksek bir makama sahip oluyor.

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Sûresi 4. Ayetin Tefsiri.](#)